

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Børnehuset Børneliv Klokkervej 53 8210 Aarhus V
Dagtilbuddets navn	Åbyhøj dagtilbud
Navn på tilsynsførende dagtilbudskonsulent	Ellen Margrethe Bang
Navne og titler på deltagere på mødet	Morten Kling, dagtilbudsleder Zizi Berger-Junge, pædagogisk leder Asbjørn Tornby, AMR, medarbejderrepræsentant, pædagog i børnehaven. Tina Katja Nielsen, medarbejderrepræsentant og pædagog i vuggestuen. Helle Bjerre, konsulent, pædagog. (Ingen deltagelse v. forældrerepræsentant.)
Dato for tilsynsmødet	15. maj 2023
Navn og titel på den, der har gennemført den uvildige observation	Ellen Margrethe Bang, dagtilbudskonsulent

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten	4
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	6
Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner.....	7
Det sproglige læringsmiljø.....	9
Forældresamarbejde	11
Ramme for det uvildige tilsyn	13

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

På baggrund af observationer, baggrundsdata og drøftelse på tilsynsmødet vurderes det overordnet, at der i Børnehuset Børneliv i nogen grad arbejdes intentionelt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer trivsel, læring, udvikling og dannelse hos børnene. Samtidig er det tilsynets vurdering, at huset er præget af store kontraster, idet meget forskelligartet kvalitet kommer til udtryk på tværs af huset. På den ene side ses et meget varmt og imødekommende miljø, hvor børnenes perspektiver i høj grad ses og imødekommes; på den anden side ses meget stram styring og eksempler på, at der i mindre grad er fokus på børnenes intentioner og perspektiver. Fra børneperspektiv kan det opleves som at bevæge sig mellem to kulturer og være vanskeligt at navigere i.

Der iagttages også velfungerende elementer. At børn får respons, at børn mødes varmt, omsorgsfuldt med opmærksomhed på ønsker eller præferencer. Der ses eksempler på, at pædagogiske intentioner omsættes til meningsfulde aktiviteter, som engagerer børnene, og desuden at børn opfordres til at hjælpe til og understøttes i at blive selvhjulpne.

I forhold til forældresamarbejdet beskrives et samarbejde, hvor forældre løbende holdes informeret om praksis, formelt og uformelt, og afdelingen betoner mål om at forældre skal opleve tryghed og have tillid til personalet. Samtidig kan der arbejdes med at justere praksis i retning af et bredere og mere inviterende forældresamarbejde.

På baggrund af tilsynet konkluderes at der er flere opmærksomhedspunkter, som kalder på ændringer, da tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis på flere områder ikke lever helt op til det forventelige jf. den pædagogiske læreplan. På baggrund af data og drøftelser står det bl.a. klart, at der er brug for at arbejde fokuseret med et fælles fagligt fokus på det gode samspil, herunder at inddrage børnenes perspektiver i samspillet med børnene ift. aktiviteter, rutiner og leg. Der ses i forhold til den ældste børnegruppe tendens til megen voksenstyring, og flere aktiviteter tilrettelægges så det er vanskeligt for børnene at deltage med succes. Der ses eksempler på manglende følelsesmæssig afstemning, og på at børnene og personalet bliver bestemmende på en måde som ikke er hensigtsmæssig.

I forhold til de sproglige læringsmiljøer ses også stor kontrast mellem det børn mødes af i hhv. vuggestue og i børnehave. Der savnes systematik i afdelingens praksis omkring sprogvurdering. Det påpeges, at der bør være en tydeligere fælles strategisk retning på opgaveløsningen, dels at få sprogvurderet alle børn ved 3 år, og dels højne kvaliteten i praksis i det sproglige miljø specifikt omkring børnehavebørnene.

På baggrund af ovenstående konkluderes det, at afdelingen skal **ændre praksis**.

Det anbefales, at der i den ledelsesmæssige opfølgning arbejdes med opmærksomhederne som et fælles fagligt anliggende på tværs i huset, så eksisterende viden og kompetencer bringes i spil.

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

Konklusioner fra observationen

Der ses interaktioner mellem børn og voksne i løbet af formiddagen. Børn får i reglen neutral eller positiv respons, når de henvender sig til en voksen. Der kan ses eksempler på, at personalet giver trøst, varme og kropskontakt. Personalet tager sig af konflikter mellem børn. Gennemgående er der dog på dette område meget stor kontrast i hvad man ser i børnehave og vuggestue.

På baggrund af observationen udpeges opmærksomhed på, at børneperspektivet savnes i samspillet mellem børn og at fremme deltagelsesmuligheder for alle børn. Der ses i forhold til den ældste børnegruppe tendens til megen voksenstyring, der gives få valgmuligheder i forhold til hvad børnene ønsker at lave og hvem man gerne vil være sammen med. Flere aktiviteter tilrettelægges desuden så det er vanskeligt for børnene at deltage med succes. Bl.a. forventes børnene at dele materialer som tusser, modellervoks og redskaber, som der ikke er særligt meget af, hvilket giver anledning til frustration for flere børn. Der er flere eksempler på, at personalet bliver bestemmende over for børnene på en måde, som ikke er rar, og hvor der savnes nysgerrighed på børneperspektivet. Det volder bl.a. problemer for flere børn at skulle sidde og vente efter endt spising men de fastholdes. Et barn som ikke have flyverdragt på, klædes på imod sin vilje og bliver utryg og ked af det. Personalet giver en del anvisninger om børnenes adfærd eller som gør børnene forkerte, f.eks.: *Spis dine kartofler! Kan du sidde pænt nu eller I har lopper i måsen i dag!* Der opstår flere gange lidt anspændt stemning imellem børn og voksne, bl.a. hvor børn ikke lever op til reglerne for god adfærd og de voksne bliver "skrappe", hæver stemmen eller irettesætter børnene. Der ses børn som gennem observationen i meget lav grad inviteres til interaktion og i ringe grad understøttes i deltagelse i leg og fælles aktiviteter.

I vuggestue ses balance mellem voksenstyrede gruppeaktiviteter og leg, børnene får valgmuligheder f.eks. til at bestemme, hvad de vil lave, hvem de er sammen med og kan udforske ud fra egne interesser. Læringsaktiviteter for hele gruppen (samling) lader til at interessere børnene og personalet igangsætter oplevelser med børnene som tilbud, hvor børnene inviteres. Der er meget få konflikter og der ses alene positiv støtte til børnenes adfærd. Personalet er sensitive over for det, børnene udtrykker, verbalt og nonverbalt og afstemmer sig hertil, hjælper f.eks. sultne børn med at overskue ventetiden før maden er klar, ved at synge en sang.

Hovedpointer fra dialog/refleksion

Vi taler om at de kontraster observationerne belyser er påfaldende. Det ligner en kulturforskel – at der f.eks. er forskellige regler på tværs af de to observationer. Afdelingen kan nikke genkendende til denne beskrivelse, og det har været tematiseret tidligere, at det kan være svært for børnene i overgange. I observationen sås at spising ser ud til at foregå meget anderledes i vuggestue og præget af forskellige regelsæt.

Medarbejdere reflekterer over, at forsøg på at skabe struktur og tydelige rammer måske har ledt til en overstrukturering, som ikke gavner børnene, men måske giver personalet en oplevelse af kontrol. Det beskrives, at stuen tidligere har været meget kaotisk, bl.a. mange konflikter og uadadreagerende adfærd, børn der løber væk mm. Det opleves at dette "er blevet bedre" efter et fokus på hvordan personalet sætter rammerne. Personale og ledelse reflekterer over at der nok er behov for at bløde op igen på den stramme styring i forhold. Og se på intentionen med det, vi laver og de rammer vi etablerer - hvad er det børnene skal have ud af det?

Medarbejderne fortæller, at de børnehalebørnene ofte gerne vil over i vuggestuen. Det er værd at være nysgerrig på hvad der ligger i det. Det italesættes i forlængelse heraf, at det er som om der mangler en rød tråd i det vi gør, på tværs af alle stuer.

Af opsamling på afdelingens hidtidige tilsyn og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan fremgår det, at afdelingen tidligere har haft fokus på børnesyn og børneperspektivet, konkret ind i samlingen og inddragelse af børnene. Desuden har afdelingen været i gang med et forløb omkring samspil og relationskompetence. Der har i den seneste tid været udskiftning i personale, og desuden lederskift inden for det senest år. Det ser ud til at have en betydning for praksis. Vi taler om, at det kan se ud som om noget viden er gået tabt eller ikke sættes aktivt i spil. Ledelse og personale er optaget af, at der man må tilbage og indhente genbesøge den fælles viden for at sikre en rød tråd i huset. F.eks. at der er klarhed på hvad det er for en praksis vi vil se og hvordan vi f.eks. sikrer kvalitet for børnene, og arbejder med en "plan B" som kan sikre dette, også når der f.eks. er sygdom og der er vikarer i huset.

Vi drøfter kort afdelingens arbejde med børn i udsatte positioner, og det nævnes at der er nogle børn som har særlige behov og er under udredning. Det italesættes at nogle børn har behov for en "pause". Vi drøfter dette - hvilket ud fra konkret observation kan betyde, at et barn ikke skal med på legepladsen men bliver sat i gang med en Ipad uden voksenledsagelse i middagsstunden. Det kan heraf overvejes, om læringsmiljøet faktisk giver tilstrækkelige muligheder for at imødekomme alle børns behov - f.eks. at være i ro, gå for sig selv eller bestemme selv i løbet af dagen. Hvad har barnet har pause *fra*? Hvilke konsekvenser har det for deltagelse i børnefællesskabet?

Vi er i drøftelserne desuden kort inde på tilgængelighed af materialer og indretning på stuerne. På tværs af børnehave og vuggestue ses et potentiale for at styrke tilgængeligheden af materialer til leg og udforskning – udvalget og tilgængeligheden kan styrkes eller arrangeres bedre. Dette vil gavne alle børn, men det vil især være vigtigt for børn i udsatte positioner, idet børn som ikke nødvendigvis har et righoldigt hjemmemiljø er afhængige af at kunne tilgå materialer og legetøj i institutionen.

Vurdering og anbefalinger på tiltag

På baggrund af data og drøftelser står det bl.a. klart, at der er brug for at arbejde fokuseret med det gode samspil med børnene, herunder at inddrage børnenes perspektiver bedre. Det vurderes således, at afdelingen skal **ændre praksis**.

Det anbefales at sætte fælles fagligt fokus på at kunne se og inddrage børnenes perspektiver og intentioner og bringe denne kompetence i spil i tilrettelæggelse og gennemførelse af aktiviteter og rutiner. Det med henblik på at alle børnene oplever at kunne deltage med succes, bliver motiveret og interesseret og mødes positivt.

F.eks. ved at

- Rette fælles fokus på eksempler på, hvordan det gode samspil ser ud (del viden - hvordan ser det ud når der er positiv kontakt? Besøg hinandens praksis og observer hinanden på tværs af børnehave og vuggestue. Hvad sker der, når I lykkes godt?
- Overvej hvad der hhv. hæmmer og fremmer det gode samspil med alle børn?
- Sæt fokus på, hvad der skaber motivation hos børnene til at deltage i en given aktivitet eller rutine (hvordan motivere frem for at fastholde og blive bestemmende), sæt gerne fokus på en bestemt aktivitet eller situation, I vil arbejde fokuseret med at ændre.
- Evaluér og kalibrer jeres praksis med blik for børnenes reaktioner, og ift. at de giver feedback på, om forventningerne til børnene i en situation faktisk er rimelige eller passende. Vær nysgerrig på, hvad det er børnene – indirekte - fortæller om læringsmiljøet, når man oplever at de "brokker sig", bakker ud af en aktivitet eller er "oppe i gardinerne".

Det sproglige læringsmiljø

Konklusioner fra observationen

Der er markante forskelle på det sproglige læringsmiljø, børnene mødes af i vuggestue og børnehave. I vuggestuen ses mange velfungerende elementer og kvaliteten er ret jævn. Der iagttages hen over læringsaktiviteter og rutiner, at personalet tilbyder mange muligheder for at børnene kan udvikle sproget: Der er hyppig samtale, ofte i en varm, engageret tone. Personalet bruger nuanceret og varieret sprog, som giver børnene mulighed for at udvide ordforrådet. Personalet sætter ord på, f.eks. mad der spises og dyr, de finder – f.eks. *bænkebidder, stålorm* - på følelser og handlinger - *Hov, jeg sprøjtede lige ud over det hele!* Personalet stiller mange spørgsmål f.eks. *Hvilken kage bager vi? Hvor tror du, han er henne?* Der opfordres til samtaler, som rækker ud over her og nu, hvilket giver børnene mulighed for at sætte ord på oplevelser, f.eks. om ferie eller andre erfaringer fra livet hjemme hos det enkelte barn. Der læses med børnene, børnene ser ud til at nyde bogtiden og putter sig ind til den voksne. Børnene inddrages og bogens indhold relateres til børnenes erfaringsverden: *kan I huske, da..., kan du finde...*

I børnehaven ses også samtaler og at personalet sætter ord på i løbet af rutiner og aktiviteter. Dog er kvaliteten ujævn blandt personalet, og praksis er generelt ikke *udvidende*, dvs. der anvendes få ord, som børnene ikke kender allerede. Der bruges ikke ordforklaringer, som kan hjælpe med at udvide børnenes ordforråd og begrebsverden. Samtidig observeres, at samtalerne med børnene er relativt korte og få taleture med hvert enkelt barn. Der kan stilles mange flere spørgsmål, som inviterer børnene på banen til at tale og til at fortælle om deres oplevelser, ønsker, intentioner eller forestillinger. Der høres oftere lukkede spørgsmål, konstateringer eller henstillinger til adfærd, hvilket ikke åbner yderligere samtale f.eks. *Leger I med dinoer? Vi rydder op nu.* Der ses stor forskel på, hvor meget de voksne initierer og fastholder samtale. Det udpeges som et obs-punkt at der er et par børn, navnlig et, som generelt får meget lidt samtale.

På tværs af børnehave og vuggestue udpeges en opmærksomhed på at børnene ikke har adgang til særligt mange bøger, ligesom fokus på skrift kan også blive meget tydeligere og mere aktiv.

Hovedpointer fra dialog/refleksion

Vi taler om, at det er påfaldende, at der ses så store forskelle på børnehave og vuggestue i den sproglige understøttelse som børnene møder. Vi taler om, at det kalder på at man ser mere på tværs i huset overvejer, hvordan man i højere grad kan lære af hinanden, hjælpe hinanden og samarbejde tættere. Det er vigtigt at holde fast i den gode, udvidende sprogpraksis som kendetegner miljøet omkring de yngste.

På begge observationer var der vikar, hvilket ses som sårbart i forhold til at opretholde en fælles linje. Vi taler om at det er vigtigt med klarhed omkring hvordan man da bruger personalet, og laver aftaler så det får mindre betydning for børnene. Medarbejdere og ledelse er optaget af, at hele personalet skal forsøge at minimere de sårbarheder der kan ligge i, at det ikke er de samme voksne børnene møder. Der skal være fokus på at der altid skabes en god relation og at der foregår læringsunderstøttende interaktioner med alle børn.

Tilsynet tematiserer afdelingens sprogvurderingspraksis. Vurderingsoversigter for de seneste år og de børn som lige nu er 3 år (fra Hjernen og hjertet) viser, at der er sprogvurderet ret få børn i 2021 og 2022 (hhv. 10 og 9 børn) dvs. markant færre end 2020. I 2023 er endnu ikke gennemført nogen sprogvurderinger. Af de nuværende indskrevne 3-årige har kun én fået foretaget sprogvurdering, 9 burde være sprogvurderet pt. og 10 skal vurderes inden for 1-5 mdr.

Dagtilbudskonsulenten spørger til den aktuelle vurderingspraksis og systematik i afdelingen. Pædagogerne beskriver, at det typisk er primærpædagogen, som laver det, og at det laves i børnehave. Afdelingen kan ikke umiddelbart gøre rede for, hvorfor der mangler sprogvurderinger af de nuværende 3-årige, eller hvorfor vurderingsandelen er så lav siden 2021.

Resultaterne af vurderinger foretaget i 2022 ser gennemsnitlige ud, og mange børn ligger i generel indsats. Vi taler om, at det på overfladen er positivt, men at data kun omfatter få børn, og derfor ikke er fyldestgørende. I kobling til observationsdata giver det grund til opmærksomhed, bl.a. at få gennemført de manglende vurderinger, dels for at overholde lovmæssige rammer, og dels for at give personalet i børnehave et nuanceret billede på, hvad sprogingdsatsen faktisk kalder på for børnegruppen og for det enkelte barn. Det sproglige læringsmiljø skal gerne give alle børn tilpas understøttelse og udfordring - både sprogligt udfordrede og dem som lander i generel indsats.

Personalet bliver optaget af, hvordan vurderingspraksis kan forbedres, f.eks. taler vi om mulighederne i at vuggestuepersonalet vurderer, hvilket kan have flere fordele. Afdelingen opfordres til at være undersøgende på, hvorfor vurderingerne ikke bliver lavet (eller ikke laves rettidigt). Mange børn i samme alder til samme primærpædagog kan give flaskehals, gentænk evt. organisering af opgaven. Kan det ligge tidligere, eller kan opgaven løses af en anden, eks. vuggestuepersonale, som ofte har et godt kendskab til barnet. Samarbejde om opgaven kan også understøtte et tættere samarbejde og videndeling i huset omkring arbejde med sproglige læringsmiljøer.

Pædagog/konsulent fortæller, at dagtilbuddet har faste fælles sprog møder i dagtilbuddet hvor der er systematisk fokus, hvor faglige temaer drøftes og man reflekterer over data. Vi taler om hvordan det delte kommer "med hjem" og på dagsordenen i Børneliv, så det kommer børnene til gavn. PL og konsulent fortæller, at det f.eks. vil være at tage det med på et personalemøde.

Vurdering og anbefalinger på tiltag

Tilsynet vurderer, at der er ujævn kvalitet i understøttelsen af de sproglige læringsmiljøer i afdelingen, som således ikke lever op til den pædagogiske læreplan. Eksempler på god praksis ses men den omfatter kun nogle børn. I tillæg hertil virker afdelingens praksis omkring sprogvurderinger usystematisk og har været præget af manglende opfølgning gennem en periode.

På baggrund af ovenstående er tilsynets vurdering, at afdelingen skal **ændre praksis**. Gennem en tydeligere strategisk retning på opgaveløsningen i afdelingen skal der skabes en mere jævn kvalitet i de sproglige læringsmiljøer til gavn for alle børn.

Det anbefales, at afdelingen

- etablere en klar systematik i forhold til at gennemføre de lovpligtige sprogvurderinger – hvem gør hvad og hvornår. Lav f.eks. en kalender, hvor det planlægges. Fokus på ledelsesmæssig rammesætning og opfølgning på opgaven.
- arbejder med sproglig understøttelse med fokus på at møde *børnehavebørnenes* behov bedre, F.eks. introducere nye ord og forklare dem, skabe muligheder for at flere børn har flere muligheder for aktiv deltagelse i dialog, fastholde længere dialoger.
- understøtter arbejdet med ovennævnte med opmærksomhed på at udnytte eksisterende kompetencer i huset og sikre videndeling på tværs gennem samarbejde / sparring på tværs af husets personale.

Forældresamarbejde

På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?

Af evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan fremgår, hvordan der samarbejdes med forældre om den pædagogiske læreplan. Bl.a. nævnes, at forældrerådet er blevet informeret om afdelingens daglige arbejde med læreplanen og hvad det betyder for børnene, de er givet indsigt i, hvordan de selv kan støtte deres barns udvikling i hjemmet. Forældre har fået informativt input om kommende kompetenceudviklingsforløb om relationskompetence for medarbejderne og i forhold til hvilke redskaber der bruges blandt personalet til at reflektere over/evaluere praksis.

Af dagtilbuddets pædagogiske læreplan fremgår det, at der arbejdes med forældresamarbejde i både det uformelle, daglige, og i det formelle samarbejde i dagtilbudsbestyrelse og forældrerådet. Det beskrives som et væsentligt mål for dagtilbuddets samarbejde med forældre om børns læring, at alle forældre skal opleve at blive set og hørt og forstået og deres perspektiver tages alvorligt. Der lægges endvidere vægt på at "forældre og dagtilbud gennem dialog og refleksion i samarbejdet øger kvaliteten både barnets hjemmemiljø og i det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet".

Hovedpointer fra dialog/refleksion

Vi drøfter ovenstående udsagn om at føle sig set, hørt osv. – hvordan kan det konkret se ud? Pædagogisk leder nævner trivselsmødet som et eksempel på ovenstående, hvor det nævnes at der er en særlig god dialog og hvor der er rigtig god ramme for at reflektere sammen. Medarbejderne fortæller, at der generelt arbejdes med, at forældre skal kunne være trygge og f.eks. kunne udtrykke en bekymring. Det er vigtigt for afdelingen at opfordrer forældre til at komme med det hvis der "er noget", f.eks. børn som er kedede af at blive afleveret eller ikke er i trivsel.

Både pædagogisk leder og dagtilbudsleder peger på forskellige elementer som de ser kan udvikles. Der har været udskiftninger og rokeringer blandt personale og der er ny leder, børn har fået andre primære voksne mv., hvilket har givet noget uro. Forældrene ønsker mere stabilitet. Der skal derfor gøres et stort stykke arbejde for at opbygge en relation til forældrene. Det er vigtigt at få formidlet så tydeligt som muligt, hvilke tanker og overvejelser der ligger bag. Det betones som afgørende at invitere forældrene ind når man laver ændringer – endnu mere og tidligere end det sker allerede. Der peges på et potentiale i at åbne mere op for forældrene, være mere opsøgende og gøre sig tilgængelige på måder, som gør, at man kommer alle forældre i møde. En opmærksomhed er, at det er vigtigt at personalet er i stand til at tage imod kritik, f.eks. at man ikke går i forsvar, når forældrene kommer med noget.

Der har ikke været sendt invitation til forældreråd om deltagelse forud for tilsynsmødet. Forældrene har dermed ikke haft mulighed for at være og kan dermed ikke bidrage til at perspektivere data yderligere på dette punkt eller omkring tilsynets øvrige temaer. De har dog mulighed for at kommentere tilsynet formelt efterfølgende, hvis det ønskes. Afdelingen opfordres til at dele såvel tilsynsrapporter som observationsrapporter med forældrerådet.

Vurdering og anbefalinger på tiltag

Vurderingen i forhold til temaet forældresamarbejde er på baggrund af ovenstående:

Justér praksis.

På baggrund af data og drøftelser anbefales det, at

- afdelingen er undersøgende i forhold til at skabe gode formelle og uformelle rammer for en løbende dialog og videndeling med alle forældre.
- Have en opmærksomhed på at tænke ud over at informere, men i lige så høj grad stille spørgsmål og invitere forældrenes perspektiv ind.
- Overveje hvordan man kan koble den faglig indsigt i relationskompetence også til forældresamarbejdet.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne laver observationer med hele ITERS-3 og ECERS-3 redskabet. Dagtilbudsledelsen observerer med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i det danske KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af certificerede tilsynsførende dagtilbudskonsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.